

Justitiedepartementet

Datum

2025-12-17

Diarienummer

Å 2025-2109

Remissvar – Skärpta villkor för anhöriginvandring

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom tre politikområden - den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och näringspolitiken - som är ömsesidigt förstärkande.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Skärpta villkor för anhöriginvandring riskerar minska Sveriges attraktionskraft för internationell kompetens och därmed påverka företagens konkurrenskraft.

Förslagen som lämnas berör ansvarsområden och lagsstiftning som ligger utanför Tillväxtverket kärnprocesser. Därmed kommenterar vi inte på de enskilda förslagen utan myndigheten lämnar ett antal synpunkter på utredningens betänkande som helhet.

Kompetensbrist är en av de största utmaningarna för små och medelstora företag. Tillväxtverket menar att konsekvensutredningen avseende effekten för företag är otillräcklig. För att möjliggöra en välgrundad bedömning av förslagets effekter på företagens kompetensförsörjning hade en mer omfattande och detaljerad analys varit nödvändig. Konsekvensutredningen beskriver potentiella effekter på kompetensförsörjningen, men att analysen har vissa brister. Bland annat saknas en kvantifiering av kostnader och en tydlig bedömning av kortsiktiga konsekvenser för företagen. Utredningen ger heller ingen djupare geografisk eller branschspecifik analys eller osäkerhetsbedömning, vilket gör att underlaget framstår som ofullständigt för att bedöma den faktiska påverkan på företagens konkurrenskraft.

Såväl stora som små företag är beroende av att kunna rekrytera internationell kompetens. I glesbefolkade regioner med stora industrietableringar är

arbetskraftsbehovet redan svårt att möta. Lokala arbetskraftsreserver är begränsade och inflyttning, inklusive grupper som kommit via asyl- och anhöriginvandring, har utgjort ett positivt bidrag.

Tillväxtverket bedömer att de förslag i SOU 2025:95 som innebär skärpta villkor för anhöriginvandring inklusive väntetider och försörjningskrav bör analyseras mer utförligt då det skulle kunna finnas en negativ påverkan på företagens konkurrenskraft.

Regeringen bör generellt säkerställa att regler för anhöriginvandring är förutsägbara, rimliga och stödjer Sveriges mål att attrahera internationell kompetens. Det har på kort tid genomförts ett flertal ändringar i lagstiftningen som rör frågan kring arbetskraftsinvandring, vilket gör det något svårt att utvärdera vad helheten av effekten blir. Inom ramen för uppdraget Work in Sweden (KN2024/00521 KN2023/001709 (kallat Work in Sweden)) har ett antal indikatorer som följer och ger en bred bild av utvecklingen tagits fram. Dessa indikatorer bör även fortsättningsvis tas fram för att bidra till utvärdering och uppföljning av effekterna för arbetsgivare avseende alla reformer sammantaget.

Den höga reformtakten innebär en utmaning för arbetsgivare att sätta sig in i det nya regelverket. Vid implementering av nya lagförslag som påverkar arbetsgivare som anställer internationell kompetens bör den myndighet som ska tillämpa den nya lagstiftningen få i uppdrag att ta fram och sprida riktad information till arbetsgivare.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Tim Brooks. Anna Manhem Laurin, och Eva-Britt Grönberg har deltagit i beredningen, den sistnämnda har varit föredragande.

Tim Brooks

Eva-Britt Grönberg